

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Zeynel ÖZEN
İstanbul Milletvekili

12 Eylül 1980 Askeri darbesinin oluşmasına müsait bir kaos ortamının hazırlanması açısından, 19-26 Aralık 1978 tarihleri arasında Kahramanmaraş'ta gerçekleşen Maraş Katliamı 1980 öncesi yaşanan iç karışıklıkların şiddetli bir başlangıcını oluşturan katliamlar silsilesinin ilk durağıdır. Kahramanmaraş il merkezinde 1978 yılının 19-26 Aralık tarihleri arasında 7 gün süren katliamda resmi rakamlara göre 111 kişi, katliamın tanıklarına göre ise resmi rakamlarda belirtilenleri çok üstünde vatandaş hayatını kaybetmiştir. Alevilere ait yüzlerce ev ve işyeri yakılıp yağmalanmıştır. O güne kadar hep birlikte kardeşçe yaşayan insanlar bir anda adeta bir gücün devreye girmesiyle ayrıştırılıp, Alevi-Sünni, solcu-sağcı ayrımının körüklenmesiyle 26 Aralık'a kadar aralıksız devam eden saldırıların ardından 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Türkiye'de hukuk tarihinin en fazla sanıklı davalarından biri olarak geçen ve 1988'e kadar süren Maraş katliamı sanıklarının yargılanması sonucunda, olaylara karışıp yargılanan 804 sanıktan 22 kişiye idam, 7 kişiye müebbet hapis, 321 kişiye ise 1 ila 24 yıl arasında hapis cezaları verilmiştir. Fakat idam ve müebbet cezalılı sanıkları da içeren kararlar bir süre sonra Yargıtay tarafından bozulmuştur. Uzun süren davalar sürecinde sis perdelerini aralamaya yakın olan müdahil avukatları çeşitli tehditler almalarına rağmen görevlerini yapmaya devam ederler. Bu katliamın ardındaki gizemi çözmeye yaklaştıkça, artarda katliamda hayatını kaybedenlerin yakınlarının 3 müdahil avukatı faili meçhul cinayetlere kurban gider. Maraş katliamının müdahil avukatları; Ceyhun Can 10 Eylül 1979'da, Halil Sıtkı Güllüoğlu 3 Şubat 1980'de ve Ahmet Albay 3 Mayıs 1980'de öldürülürler.

Öte yandan Yargıtay'ın Maraş Katliamı sanıklarına verilen cezaları bozma kararının ardından gerçekleşen yeni yargılama sürecinde ise çoğu kişi beraat eder, geri kalanlara ise hafif cezalar verilir. Hafif ceza alanların cezaları da 1991 yılında çıkarılan Terörle Mücadele Kanunu nedeniyle ertelenir ve daha sonra da serbest bırakılırlar. Sonuç olarak içlerinde masum bebekler, çocuklar, kadınlar ve yaşlılar dahil onlarca insanın yaşamını yitirdiği Maraş Katliamının planlayıcılarından, tetikçilerinden ve katillerinden tek bir kişinin bile ceza almaması ve üstününün itinayla kapatılması, başta katledilen kişilerin yakınları olmak üzere vicdan sahibi herkesin yüreklerinde büyük bir yara açmıştır. Aradan 40 yıl geçmesine rağmen Maraş katliamına dair halen birçok şey gizemini korumaktadır. Toplumsal huzurun sağlanması ve bir daha böyle katliamların yaşanmaması için katliamın üzerindeki kalın sis perdesinin kaldırılıp, gerçekler artık ivedilikle ortaya çıkarılmalıdır.

Bu kapsamda;

1. Bülent Ecevit'in vefatının ardından arşivinde çıktığı iddia edilen belgelerde Maraş'taki olaylarda yer alan 4 MİT ajanı kimlerdir? Katliam öncesi Maraş Eden Yağ Fabrikası'nda toplantı düzenlemiş olanlar, o dönemin Adalet Partisi (AP) İl Başkanı, Belediye Başkanı, MİSK Bölge temsilcisi ve Fabrika sahipleriyle ilgili bugüne kadar herhangi bir şey yapılmış mıdır?
2. ABD büyükelçiliğinin ikinci kâtibi Aleksander Peck'in katliam öncesi bölgede dolaşıp, Alevilerin varlığından ve solun yükselişinden huzursuz olan şehrin ileri gelenleriyle konuştuğu ve bir etnik temizlik önerdiği iddia edilmektedir. Bu kişinin aslında kim olduğu, katliamdaki rolü ve sorumluluğu sorgulanmış mıdır?
3. Kahramanmaraş'ta yaşananları Alparslan Türkeş'in Ankara'dan idare ettiğine ve bu süreçte Kahramanmaraş'ta aktif rol alanlarınsa (sonradan adları Susurluk olayında da geçen) Abdullah Çatlı ve Haluk Kırıcı olduğuna dair iddialar araştırıldı mı? Dönemin il Emniyet Müdürü olan Abdulkadir Aksu görev ve sorumluluğu bakımından soruşturulup bilgisine başvurulmuş mudur?
4. Türkiye'de darbe öncesi yapılan pek çok katliam gibi Maraş katliamının da darbeye zemin hazırlamak ve meşruiyet kazandırmak için yapıldığı görüşü toplumun birçok kesimi tarafından kabul edilmektedir. 12 Eylül'de yönetimi ele geçiren cuntacı generallerin bu katliamdaki sorumluluğuna dair bugüne kadar herhangi bir araştırma yapılmış mıdır?